

Mustaqbalka Ameerika iyo Luulyo 18, 2020 - Lambarka Lixaad

Calanka

Jeff Pippenger

2023-09-23

Oo saddex maalmood iyo badh dabadeed, Ruuxa nolosha oo xagga Ilaah ka yimid ayaa iyaga galay, oo cagahooda ayay ku istaageen; cabsi weynna waxay ku dhacday kuwii iyaga arkayay. Oo waxay maqleen cod weyn oo samada ka leh, oo ku leh, Halkan kor u soo kaca. Oo waxay daruur ku kor u baxeen samada; cadaawayaashoodiina way arkeen. Muujintii 11:11, 12.

Markii lagu tuntay waddada, Eliiyaah iyo Muuse waxay helaan Gargaarihii, dabadeedna cagahooda ayay ku istaagaan. Dooxadii lafaha ee Yexesqeel marka hore waxay maqlaan sanqadh, dabadeedna waxaa ku dhaca gariir, hase ahaatee weli neef ma lahayn.

Sidaas ayaan wax u sii sheegay sidii la igu amray; oo intaan wax sii sheegayay waxaa dhacay sanqadh, oo bal eeg, gariir baa dhacay, lafihiina way isu yimaadeen, laf walbana lafteedii bay ku timid. Oo markaan fiiriyey, bal eeg, seedihii iyo hilibkiiba way ku soo koreen, maqaarkiina kor buu ka daboolay; laakiinse neef kuma jirin. Yexesqeel 37:7, 8.

Marka jidhyadu dib loo habeeyo, waxay maqlaan farriinta afarta dabaylood.

Markaasuu igu yidhi, U sii sheeg dabaysha, wax sii sheeg, wiilka Aadanow, oo dabaysha ku dheh, Rabbiga Ilaah ahu wuxuu leeyahay sidan: Kaalay afarta dabaylood, neefyahow, oo ku neefso kuwaan la laayay, si ay u noolaadaan. Sidaas daraaddeed ayaan wax u sii sheegay siduu ii amray, oo neeftiina way dhex gashay iyagii, wayna noolaadeen, oo cagahooday ku istaageen, iyagoo ah ciidan aad iyo aad u weyn. Yexesqeel 37:9, 10.

Nebiyada oo dhammu waxay tilmaamayaan dhammaadka dunida, sidaas awgeed tuducan ka yimid Yexesqeel wuxuu dhibaato u keenaa kuwa doonaya inay ka fogaadaan farriinta labada nebi ee Muujintii kow iyo tobnaad. Dabcan, kuwa doonaya inay diidaan farriinta, beenta ugu fudud ee ay naftooda u sheegi karaan waa in Muujintii kow iyo tobnaad ay tahay taariikh keliya oo matalaysa Kacaankii Faransiiska, aynaan lahayn wax ku saabsan dhammaadka dunida. Laakiin haddii aad aqbasho mabda'a ah in xataa Muujintii kow iyo tobnaad ay tilmaamayso dhammaadka dunida, markaas waa inaad waafajisaa xaqiiqda ah in ciidanka xoogga weyn ee jooga dhammaadka dunida, kaas oo ku dhawaaqa farriinta malaa'igta saddexaad qaylo weyn, lagu aqoonsaday inay dhinteen oo la sara kiciyey ka hor intaanay u istaagin sidii ciidanka Ilaah.

Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadanow, lafahanu waa reerkii Israa'iil oo dhan; bal eeg, waxay leeyihiin, Lafahayagii way engeegen, rajadeenniina way baabba'day; innagii waa nala gooyey qaybahayagii. Sidaas daraaddeed wax sii sheeg oo ku dheh iyaga, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, dadkaygow, qabuurihiinna waan furi doonaa, oo waxaan idinka soo bixin doonaa qabuurihiinna, oo waxaan idin gelin doonaa dalka Israa'iil. Oo waxaad ogaan doontaan

inaan anigu Rabbiga ahay, markii aan furay qabuurihiinna, dadkaygow, oo aan idinka soo bixiyey qabuurihiinna, oo aan Ruuxayga idin geliyey, markaasna aad noolaan doontaan, oo aan idin dejiyey dalkiinna; markaas waxaad ogaan doontaan inaan aniga Rabbigu waxan ku hadlay oo aan sameeyeyba, ayaa Rabbigu leeyahay. Yexesqeel 37:11–14.

Masiixu wuxuu samada ugu baxay daruur, wuxuuna ku soo noqonayaa daruuro, daruuruhuna waxay ka dhigan yihiin malaa'igaha. Muuse iyo Eliyaah waxay samada ugu baxaan daruur ka dhigan fariinta malaa'igta saddexaad ee dhex duulaysa samada xilliga sharciga Axadda ee Maraykanka. Muuse iyo Eliyaah waxay samada ugu baxaan xilliga sharciga Axadda iyagoo la xidhiidha fariin Islaam ah.

Ishacyaah wuxuu tilmaamayaa runno badan oo la xidhiidha taariikhdan, isla qaybtaas qudheeda ee uu Ciise tixraacay si uu u aqoonsado hawshiisa. Wuxuu adeegsaday nebiyada Eliyaah iyo Eliishac tusaale ahaan in fariin nebinnimo aanay aqbalin dadkii ay isku waddanka ahaayeen, taasina isla markiiba waxay ka cadhaysiisay kuwii kaniisadda Naasared joogay, markaasay doonayeen inay dilaan.

Ruuxa Sayidka Rabbiga ah ayaa igu soo degtay; waayo, Rabbigu waa i subkay inaan war wanaagsan ku wacdiyo kuwa qabow; wuxuu ii soo diray inaan duubo kuwa qalbi jabay, inaan maxaabiista xorriyad ugu naadiyo, iyo in xabsiga loo furo kuwa xiran; inaan naadiyo sannadda raallinimada Rabbiga, iyo maalinta aargudashada Ilaaheenna; inaan u qalbi qaboojiyo kuwa barooranaya oo dhan; inaan kuwa Siyoon ku barooranaya u diyaariyo, oo aan dambas ugu beddelo qurux, baroorashona ugu beddelo saliidda farxadda, iyo ruuxa culayskana ugu beddelo dharka ammaanta; si loogu yeedho geedo xaqnimo, beeristii Rabbiga, inuu isagu ammaano u helo. Oo iyagu waxay dhisi doonaan meelihii hore ee baabba'ay, waxay kicin doonaan halaaggii hore, oo waxay hagaajin doonaan magaaloooyinkii dumay, baabba'a qarniyo badan. Oo shisheeyayaal baa istaagi doona oo adhigiinna daajin doona, oo wiilashii qalaaduna waxay ahaan doonaan kuwa beerihiinna qoda iyo kuwa canabkiinna xanaaneeya. Laakiinse idinka waxaa laydiinku magacaabi doonaa Wadaaddadii Rabbiga; dadku waxay idiinku yeedhi doonaan Adeegayaashii Ilaaheenna; waxaad cuni doontaan hodantinimada quruumaha, oo ammaantoodana waad ku faani doontaan. Ceebtiinnii beddelkeeda waxaad heli doontaan labanlaab; jahawareer beddelkiisana waxay ku farxi doonaan qaybtooda; sidaas daraaddeed dalkooda waxay ku hantiyi doonaan labanlaab; farxad weligeed ahna iyagaa yeelan doona. Waayo, aniga Rabbiga ahu waxaan jeclahay caddaaladda, waxaan necbahay dhaca loo keeno qurbaanno la gubo; oo shuqulkoodana run baan ku toosin doonaa, oo axdi weligiis ah baan la dhigi doonaa. Farcankooduna wuxuu caan ku ahaan doonaa quruumaha dhexdooda, oo ubadkooduna dadyowga dhexdooda; kuwa iyaga arkaa oo dhammuna way garan doonaan inay yihiin farcankii Rabbigu barakeeyey. Rabbiga aad baan ugu farxi doonaa, naftayduna Ilaahaygay ayay ku rayrayn doontaa; waayo, wuxuu ii gashaday dharkii badbaadada, wuxuuna igu daboolay khamiiska xaqnimada, sida aroosku isu qurxiyo quruxyo, iyo sida aroosaddu isku sharraxdo dahabkeeda. Waayo, sida dhulku u soo bixiyo biqilkiisa, iyo sida beertu u soo bixiso wixii lagu dhex beeray; sidaas oo kalena Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ka soo bixin doonaa xaqnimo iyo ammaan quruumaha oo dhan hortooda.

Dartii Siyoon aawadeed anigu aamusi maayo, oo Yerusaaalem aawadeedna nasan maayo, ilaa ay xaqnimadeedu u soo baxdo sida iftiin, oo badbaadadeeduna sida laambad gubanaysa. Quruumuhuna waxay arki doonaan xaqnimadaada, oo boqorrada oo dhammuna ammaantaada; waxaana lagugu magacaabi doonaa magac cusub, kaas oo afka Rabbigu kuu bixin doono. Oo weliba waxaad ahaan doontaa taaj ammaaneed oo gacanta Rabbiga ku jira, iyo koofiyad boqornimo oo ku jirta gacanta Ilaahaaga. Mar dambe laguma odhan doono Laga Tegay; dalkiinnana mar dambe laguma odhan doono Cidloobay; laakiinse waxaa lagugu magacaabi doonaa Hefsiibaah, dalkiinnana Beulah; waayo, Rabbigu adiguu kugu farxaa, dalkiinnuna waa la guursan doonaa. Waayo, sida nin dhallinyaro ahu u guursado bikrad, sidaas oo kale ayaa wiilashaadu kuu guursan doonaan; oo sida aroosku ugu farxo aroosadda, sidaas oo kale ayaa Ilaahaagu kuugu farxi doonaa. Waxaan waardiyayaal saaray derbiyadaada, Yerusaaalemay, kuwaas oo aan habeen iyo maalin toona aamusi doonin; kuwiinna Rabbiga xusaow, ha aamusina. Oo isaga nasasho ha siinina, ilaa uu adkeeyo, oo ilaa uu Yerusaaalem ka dhigo ammaan dhulka laga dhex sheego. Rabbigu wuxuu ku dhaartay gacantiisa midig, iyo cududda xooggiisa, isagoo leh, Hubaal mar dambe hadhuudhkaaga cunto uma siin doono cadaawayaashaada; oo wiilasha shisheeyahana ma cabbi doonaan khamrigaaga aad u soo hawshootay; laakiinse kuwii soo ururiyey way cuni doonaan oo Rabbiga way ammaani doonaan; oo kuwii isu keenayna way ku cabbi doonaan barxadaha quduusnimadayda. Ka gudba, ka gudba irdaha; jidka dadka diyaariya; waddada weyn hagaajiya, hagaajiya; dhagaxyadana ka gurta; calan u taaga dadka. Bal eega, Rabbigu wuxuu ku dhawaaqay ilaa dunida darafkeeda, waxaad ku tidhaahdaan gabadha Siyoon, Bal eeg, badbaadadaadii way imanaysaa; bal eeg, abaalgudkiisii isaga wuu la jiraa, oo shuqulkiisiina hortiisa ayuu yaallaa. Oo iyaga waxaa loogu yeedhi doonaa, Dadka Quduuska ah, Kuwa Rabbigu Soo Furtay; adigana waxaa lagugu magacaabi doonaa, Mid La Doondoonaay, Magaalo Aan Laga Tegin. Ishacyaah 61:1–62:12.

Rabbigu wuxuu la galaa “axdi daa’im ah” boqolka iyo afar iyo afartan kun ee markii hore “laga tegey,” laakiin dabadeed noqda “magaalo” ah “aan la dayrin.” Waxay ahaayeen “cidlo,” oo mayd ku yiil jidka. Ishacyaah wuxuu ku tilmaamaa “Wadaaddadii Rabbiga,” “addoommadii” Rabbiga, “dad quduus ah” iyo “waardiyayaashii” derbiyada Siyoon.

Marka laga soo horjeedo kuwii ku farxay meydadkooda, Ilaah dabadeed wuu ku farxaa iyaga “sida aroosku ugu farxo aroosadda.” Markaas ayaa aroosaddii la diyaariyey. Sida ballankii Filadelfiya oo kale, Rabbigu wuxuu siiyaa iyaga “magac cusub,” oo magacoodana wuxuu ku tilmaamaa “Hephzibah” iyo “Beulah.” Hephzibah waxay ka dhigan tahay raallinimadaydu iyaday ku jirtaa, Beulahna waxay ka dhigan tahay guursasho. Rabbigu wuxuu guursadaa kuwa uu matalo Eliiyaah iyo Muuse.

Hawsha loo dhiibay waa inay jidka u sii hagaajiyaan Imaatinka Labaad ee Masiixa iyagoo ku wacdinaya “warka wanaagsan” ee Masiixa iyo xaqnimadiisa “ilaa dunida dhammaadkeeda.” Waxaa subkay Gargaareha marka Ruuxa la shubay, markaasna waxaa kor loo qaadi doonaa “sida calan oo kale,” sida “cod weyn oo samada ka yimid” uu “iyaga” ugu leeyahay, “Halkan kor u soo kaca.” Markaasay noqon doonaan sida “taaj ammaaneed” iyo “koofiyad boqornimo” oo ku jirta gacanta Rabbiga. Sekaryaahuna isla taajkaas ayuu u aqoonsadaa inuu yahay calan, isaga oo isla

mar ahaantaana dhacdada dhigaya wakhtiga roobka dambe.

Oo Rabbiga Ilaahood ahu maalintaas ayuu badbaadin doonaa iyaga sida adhiga dadkiisa, waayo, waxay ahaan doonaan sida dhagaxyada taajka, oo calan ahaan looga taagay dalkiisa korkiisa. Waayo, wanaaggiisu sidee buu u weyn yahay, oo quruxdiisuna sidee bay u weyn tahay! Hadhuudhku wuxuu ka farxin doonaa dhallinyarada ragga ah, oo khamriga cusubna gabdhaha. Rabbiga ka baryada roob wakhtiga roobka dambe; sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu samayn doonaa daruuro dhalaalaya, oo wuxuu siin doonaa roobab mahiigaan ah, nin kastaana caws duurka ku yaal. Sekaryaah 9:16–10:1.

Waxay ahaan doonaan “adhiga dadkiisa,” laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay adhi labaad oo markaas weli Baabuloon ku jira, kaas oo isaguna uu u yeedhi doono. Shaqadoodu waxay ahaan doontaa inay dib u dhisaan meelihii burburka ahaa ee “qadiimiga ahaa” iyo “baabbi’ii” qarniyo badan. Waxay ahaan doonaan kuwa soo noqda oo mar kale dhidibada u taaga waddooyinkii hore ee lagu diiday laguna duugay gudaha Adventism-ka iyo dibaddiisaba. Waxay ku noqon doonaan runihii aasaaska u ahaa Millerite-ka, oo waxay nadiifnimadoodii ugu bandhigi doonaan Adventism-ka La’odikiya; sidoo kalena waxay farriin u gudbin doonaan kuwa Adventism-ka ka baxsan oo ku saabsan runihii “qadiimiga ahaa” ee la xidhiidha sharciga Ilaah, gaar ahaan Sabtida. Markay sidaas samaynayaan, waxay adeegsan doonaan taariikhaha qarniyo badan si ay ugu muujiyaan taariikhda cusub. Shaqadoodu waxay dhici doontaa inta lagu jiro roobka dambe, marka xukumada Ilaah ay dalka ka jiraan. Markuu Rabbigu gacantiisa midig ku kor qaado iyaga sida calan ahaan, dunida oo dhan oo hore ugu rayraysay maydadkooda waddada yaallay waxay arki doontaa calankaas, oo waxay maqli doontaa buunka digniinta ee waardiyayaasha.

Dadyahow ku wada deggan dunida, iyo kuwii dhulka degganaa oo dhanow, bal eega marka uu buuraha calan ka taago; oo marka uu buun afuufo, bal maqla. Ishacyaah 18:3.

Cutubka kow iyo tobnaad ee Muujintii, markii kuwii ku faraxsanaa meydadkooda ay arkeen iyagoo istaagay, “cabsi weyn baa ku dhacday kuwii arkay.”

Markaas reer Ashuur wuxuu ku dhici doonaa seef, laakiin ma aha middii nin xoog leh; oo seef, aan ahayn middii nin hoose, ayaa isaga baabbi’in doonta; laakiinse isagu wuxuu ka carari doonaa seefta, oo dhallinyaradiisuna way jabi doonaan. Oo cabsi aawadeed wuxuu u gudbi doonaa qalcaddiisa adag, amiirradiisuna waxay ka baqi doonaan calanka, ayaa Rabbigu leeyahay, kan dabkiisu Siyoon ku jiro, foomadiisuna Yerusaaalem ku jirto. Ishacyaah 31:8, 9.

Dhammaan markhaatifuradii nebigu waxay ku kulmaan kitaabka Muujintii. Reer Ashuur wuxuu u taagan yahay boqorka woqooyi ee ku xusan Daanyeel 11:40–45, kaas oo imanaya dhammaadkiisa iyadoo aanay jirin cid caawisa. Markii boqol iyo afartan iyo afar kun, oo ah waardiyayaasha Ilaah, ay buunka afuufaan, dunida oo dhammu way maqli doontaa oo way cabsan doontaa. Kuwii ay labada nebi metelaan waxaa Ruuxa Quduuska ah “u subki” doonaa “inay war wanaagsan ku wacdiyaan,” kuwaas oo ah “wararka ka imanaya bari iyo woqooyi” ee “ka nixiya” boqorka woqooyi ee ku xusan Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad aayadda afartan iyo afraad, taasina waxay calaamad u tahay bilowga cadaadiska qalalaasaha sharciga Axadda. Waqtigaas quruumaha aan Yuhuudda ahayn waxay ka jawaabi doonaan farriinta loogu yeedhayo inay Baabuloon ka soo

baxaan oo ay yimaadaan oo ay ku biiraan wadaaddada Rabbiga, kuwaas oo iyaguna sidoo kale lagu metelo “xididkii Yesay,” sidaas darteedna lagu aqoonsanayo habka Kitaabka Quduuska ah ee ay u adeegsan doonaan inay farriinta digniinta ah quruumaha aan Yuhuudda ahayn u gaadhsiiyaan.

Oo maalintaas waxaa jiri doona xididkii Yesay, oo u taagnaan doona calan dadyowga; isaga ayay quruumuhu doondooni doonaan, nasashadiisuna waxay ahaan doontaa mid ammaanteedu weyn tahay. Oo maalintaas waxay ahaan doontaa in Rabbigu mar labaad gacantiisa u fidin doono inuu soo celiyo kuwa ka hadhay dadkiisa ee haray, oo ka imanaya Ashuur, iyo Masar, iyo Fatroos, iyo Kuush, iyo Ceelaam, iyo Shincaar, iyo Xamaad, iyo jasiiradaha badda. Oo wuxuu quruumaha u taagi doonaa calan, oo wuxuu soo ururin doonaa kuwii reer binu Israa'iil laga masaafuriyey, oo wuxuu soo wada kulmin doonaa kuwii Yahuudah ku kala firidhsanaa afarta geesood ee dhulka. Ishacyaah 11:10–12.

Rabbigu wuxuu dadkiisii isu soo ururiyey 11-kii Sebtembar, 2001, isagoo wata farriintii aqoonsatay weerarkii Islaamku inuu yahay imaatinka hoogga saddexaad. Rabbigu mar kale ayuu dadkiisa isu soo ururiyaa markii labaad ka dib markay mayd ahaan waddada yiilleen. Markuu sidaas yeelo, kuwa la isu soo ururiyey waxaa lagu aqoonsadaa “masaafurkii Israa'iil” iyo “kuwa Yahuudah ee kala firidhsan.” Waxaa dibedda loogu tuuray waddooyinka 18-kii Luulyo, 2020, hase yeeshee mar labaad ayaa loo soo ururiyaa si ay u noqdaan calanka ururiya adhiga kale ee Ilaah oo weli Baabuloon ku jira. Isu soo ururinta kuwa weli Baabuloon ku jira waxay ka bilaabataa sharciga Axadda ee Maraykanka, kaas oo ah ka labaad ee laba cod ee ku jira Muujintii siddeed iyo tobnaad.

Isu-ururintii ugu horraysay waxay dhacday Sebtembar 11, 2001, markii Islaamku ku dhuftay Maraykanka. Sida calanka loogu ururinayo mar labaad, waxaa lagu metelaa xididka Yesay, kaas oo ah astaan metelaya shaqada Alfa iyo Oomeega, oo muujinaysa dhammaadka wax iyadoo la joogo bilowga wax. Isu-ururintii ugu horraysay waxaa lagu calaamadeeyey weerar Islaami ah oo lagu qaaday Maraykanka, waxayna tusaalaynaysaa oo aqoonsanaysaa weerar Islaami ah oo lagu qaado Maraykanka inuu yahay isu-ururinta labaad. Marka xididka Yesay u istaago calan quruumaha kale, “nasashadiisu” waxay ahaan doontaa mid ammaan, waayo calanku wuxuu kuwa weli Baabuloon ku jira dib ugu hoggaamin doonaa jidkii hore ee kitaabiga ahaa ee Sabtida maalinta toddobaad, sidaas darteedna wuxuu calaamadinayaa kor-u-qaadista calanka quruumaha kale xilliga qalalaasaha sharciga Axadda.

“Calaamadda” marka hore waxay martaa hab daahirinta ah oo lagu muujiyey Malaakii cutubka saddexaad, labada nadiifin ee macbudka ee Masiixa, iyo dabcan masaalkii tobanka bikradood dhammaadka dhaqdhaqaaqii Millerite-ka. Habka daahirinta ee bilowga ka dhaca ayaa dhammaadka mar kale loogu celiyaa si eray-eray ah, waxaana Ishacyaah u taagan yahay isagoo la xiriira miis keli ah oo lagu xusay buug. Caasinnimada Adventism-ku waa miiska been-abuurka ah ee la soo saaray 1863 si loo diido loona beddelo labada miis ee lagu xusay kitaabka Xabaquuq cutubka labaad.

Haddaba tag, hortooda ku qor loox hortooda ah, oo buugna ku xardh, si ay ugu ahaato wakhtiga iman doona weligeed iyo weligeedba; waayo, kanu waa dad caasi ah, carruur beenaale ah, carruur aan doonayn inay maqlaan sharciga Rabbiga; kuwaas oo wax arkayaasha ku yidhaahda, Ha araggeina; nebiyadana ku yidhaahda, Waxyaalo qumman nooma sii sheegin;

waxyaalo jilicsan noo sheega, khiyaanooyin noo sii sheega. Jidka ka leexda, dariiqqa ka weecda, kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil naga hor jooga naga joojiya. Sidaas daraaddeed Kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Maxaa yeelay, eraygan waad quudhsateen, oo waxaad isku hallayseen dulmi iyo qallooc, oo aad ku tiirsanaateen; sidaas daraaddeed xumaantanu waxay idiinku ahaan doontaa sidii dillaac dhow inuu dhaco, oo ka soo buurta derbi dheer, kaas oo jabniinkiisu si kedis ah hal mar ku yimaado. Oo isagu wuxuu u jebin doonaa sida loo jebiyo weelkii dheryasameeyaha oo cadcad loo burburiyo; mana uu tudhi doono, si aan burburkiisa uga dhex helin xataa xabbaad dheri ah oo dab looga soo qaato meeshuu dabku ka shidan yahay, ama biyo lagaga soo dhaansado ceelka. Waayo, Sayidka Rabbiga ah, Kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil, wuxuu leeyahay, Soo noqoshada iyo nasashada ayaad ku badbaadi lahaydeen; xasilloonida iyo kalsoonaanta ayaa xooggiinnu ahaan lahayd; laakiinse ma aydaan doonayn. Laakiinse waxaad tidhaahdeen, Maya; waayo, fardo ayaannu ku carari doonnaa; sidaas daraaddeed waad carari doontaan; oo waxaad tidhaahdeen, Kuwo dheereeya ayaannu fuuli doonnaa; sidaas daraaddeed kuwa idin eryanayaa way dheereyn doonaan. Kun nin ayaa ka carari doona canaanta mid keliya; canaanta shan ayaad ka carari doontaan; ilaa laydiinka hadho sidii tiir calan oo buur dusheed yaal, iyo sidii calamad kur ku taal. Oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuu idin sugi doonaa, inuu idiin nimcoodo aawadeed; oo sidaas daraaddeed kor baa loo qaadi doonaa, inuu idiin naxariisto aawadeed; waayo, Rabbigu waa Ilaah caddaalad ah; waxaa barakaysan kulli kuwa isaga suga. Waayo, dadku Siyoon bay Yerusaaalem deggi doonaan; mar dambe ma aad ooyi doontid; codka qayladaada ayuu aad kuugu nimcoon doonaa; markuu maqlo, wuu kuu jawaabi doonaa. Ishacyaah 30:8–19.

Sannadkii 1863-kii, Adventismku wuxuu bilaabay hannaanka uu ku diidayay fariintii nebiyadeed ee William Miller sida loogu matalay labada loox ee quduuska ah ee Xabaquuq. Ciise wuxuu dhammaadka ku muujinayaa bilowga. Tuducan, fallaagadii bilowgii Adventismka waxay sidoo kale matalaan fallaagada dhammaadka Adventismka. Labada xaaladoodba, fallaagadu waxay ka dhigan tahay diidmo loo diidayo fariinta nebiyadeed iyo hab-raaca taariikheed kasta, marka ay ku dhawaaqayaan “wax arkayaasha,” “Ha araginna; oo nebiyadana, Ha noo sii sheegin waxyaalaha qumman, noogu sheega waxyaalo jilicsan, oo sii sheega khiyaanooyin.”

Iyaguna waxay go'aansadaan inay jidka ka baxaan marka ay ku dhawaaqaan, “Jidka naga baxa, dariiqqa naga leexda, Quduuska reer binu Israa'iilna hortayada ka joojiya.” Jidka kuwa xaqa ahu waa “waddooyinkii hore” ee Yeremyaah cutubka lixaad aayadaha lix iyo toban iyo toddoba iyo toban. Kuwa fallaagada ahu waxay go'aansadaan inaanay ku socon runnaha aasaasiga ah ama aanay dhegaysan dhawaaqa buunka ay afuufeen waardiyeyaashii kor loo qaaday, kuwaas oo matalaya dhaqdhaqaaqii Millerite-ka iyo dhaqdhaqaaqa Future for America.

Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidadka istaaga oo fiiriya, oo weyddiista waddooyinkii hore, halka ay jidka wanaagsan tahay, oo ku socda; oo waxaad naftiinna u heli doontaan nasasho. Laakiinse iyagu waxay yidhaahdeen, Kuma socon doonno. Oo weliba waardiyayaal baan idiin dul dhigay, anigoo leh, Dhawaaqa buunka dhegaysta. Laakiinse iyagu waxay yidhaahdeen, Ma dhegaysan doonno. Haddaba quruumaha maqla, oo shirkaayow, ogaada waxa ku dhex jira iyaga. Dhulkow, maqal: bal eeg, dadkan waxaan ku soo dejin doonaa belaayo, taasoo ah

midhaha fikirradooda, maxaa yeelay erayadayda ma ay dhegaysan, sharcigaygiina way diideen. Yeremyaah 6:16–19.

Diidmada fallaagadu inay ku socdaan jidadkii hore ayaa sidoo kale loo matalay inay doonayaan inay “Kan Quduuska ah ee reer binu Israa’iil ka joojiyaan hortooda”, waxayna ka dhigan tahay diidmada farriinta Qaylada Habeenbadhka, taas oo ku dhisan in Alfa iyo Oomega ay ku muujiyaan dhammaadka Adventism-ka iyadoo loo marayo bilowgiisa.

“Bilowgii jidka waxaa gadaashooda loo qotomiyey iftiin dhalaalaya, kaas oo malaa’ig ii sheegtay inuu ahaa ‘qayladii saqda dhexe.’ Iftiinkaas wuxuu ka ifay jidka oo dhan, wuxuuna iftiin u siiyey cagahooda, si aanay u turunturoon.”

“Haddii ay indhahooda ku sii hayn lahaayeen Ciise, kaas oo hortooda wax yar ka horreeyey, isagoo ku hoggaaminaya magaalada, way nabad qabeen. Laakiin wax yar dabadeed qaar baa daalay, oo waxay yidhaahdeen magaaladu aad bay u fog tahay, oo waxay filayeen inay mar hore galeen. Markaasaa Ciise iyaga dhiirrigelin jiray isaga oo kor u qaadaya gacantiisa midig ee ammaanta badan, gacantiisana waxaa ka soo bixi jiray iftiin ka dul lulmaya kooxdii advent-ka, markaasay ku dhawaaqayeen, ‘Alleluia!’ Qaar kalena si degdeg iyo ku dhiirranaan la’aan ah bay u diideen iftiinkii ka dambeeyey, oo waxay yidhaahdeen ma aha Ilaah kii ilaa intan soo fog ina soo hoggaamiyey. Iftiinkii ka dambeeyey waa bakhtiyey, isagoo cagahoodii kaga tegay gudcur buuxa, markaasay turunturoodeen, oo waxay waayeen araggii calaamadda iyo kii Ciise, oo jidkii ayay ka dheceen iyagoo hoos ugu dhacay dunidii mugdiga iyo sharka lahayd ee hoose.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Habka daahirinta ee uu matalo Qayladii Saqda-dhexe wuxuu soo saaraa laba nooc oo caabudayaal ah, cutubka soddonaad ee Ishacyaahna wuxuu u taagan yahay in bikradihii nacasyada ahaa saliiddu ka maqnayd sida awood-darro ay ugu leeyihiin inay soo urursadaan biyo ama dab, kuwaas oo labaduba calaamado u ah Gargaareha, markii Ishacyaah qorayo, “burburkeeduna wuxuu iman doonaa si kedis ah, hal mar qudha. Oo isagu wuxuu u jebin doonaa sida loo jebiyo weelka dhoobasameeyaha oo burbura; mana uu tudhi doono; sidaas daraaddeed jjabkeeda lagama heli doono qori yar oo dabka laga qaato meelaha dhuxushu taal, ama biyo lagaga soo qaato bohosha.” Xukunkoodu wuxuu yimaadaa “si kedis ah” sida uu u matalayo qaylada saqda-dhexe, markaas oo ay ogaadaan in ay goor dambe tahay in saliid la helo. Dabka iyo biyaha ku jira maragga Ishacyaah waa matalaad kale oo keliya oo saliidu ku jirta masaalka tobanka bikradood. Saliid, biyo, iyo dabba waxay matalaan dabeecad; waxay matalaan farriinta, waxayna sidoo kale matalaan joogitaanka Gargaareha. Midkoodna calaamadahan lama heli karo marka xukunka tobanka bikradood “uu si kedis ah hal mar qudha u yimaado.” Markaas waa goor dambe.

Badbaadada keliya waxay ku jirtaa “soo noqoshada,” taas oo ah ballanqaadkii loo sameeyey Yeremyaah markii uu matalayey kuwii ku hungoobay hungoobiddii hore. Haddii dadka Ilaah ay isaga u soo noqon lahaayeen, isna wuu u soo noqon lahaa iyaga; laakiin fallaagadu way diidaan, oo iftiinkii jidka iftiiminayeyna wuu damay. Iftiinkii bilowgii wuxuu ahaa Qayladii Habeenbadhka, jidkii horena waxaa iftiiminayey gacanta midig ee ammaanta badan leh ee Masiixa ilaa weligeed. Masiixu wuxuu ka horreeyey kuwii jidka ku socday, iftiinka gadaal yaallayna waa inuu ahaadaa isla iftiinkaas, waayo Masiixu dhammaadka jidka ayuu ku tusaaleeyaa bilowga jidka. Qayladii

Habeenbadhka waxay ahayd oo welina tahay runta wakhtigan.

“Badanaa waxaa la ii tilmaamaa masaalka tobanka bikradood, shan ka mid ahi xigmad lahaayeen, shanna nacasnimo. Masaalkan waa la oofiyey oo welina waa la oofin doonaa ilaa xarafkiisa ugu dambeeya, waayo wuxuu leeyahay adeegsi gaar ah xilligan, oo sida farriinta malaa’igta saddexaad, waa la oofiyey oo wuxuu sii ahaan doonaa runta wakhtigan ilaa dhammaadka wakhtiga.” Review and Herald, August 19, 1890.

Rabitaan ah in Quduuska laga fogeeyo hortooda waa diidmo aan ahayn Masiixa oo keliya, balse Masiixa sidii Alfa iyo Oomega. Waa diidmada farriinta Qaylada Habeenbadhka. Farriinta Qaylada Habeenbadhka ee bilowgii Adventism-ka waxay ahayd sixidii saadaashii fashilantay.

Kuwii fallaagowga ahaa ee diiday “waddooyinkii hore” oo sameeyey “miis” been-abuur ah oo ka gooni ah kuwa xaqa ah, sida lagu matalay dhammaystirka Qayladii Habeen-dhaxe ee dhaqdhaqaaqii Millerite. Markaasaa “kun” ka cararay “canaanta mid keliya,” oo dhaqdhaqaaqiina si kedis ah uga soo dhacay konton kun ilaa konton. Waxay u carareen “canaanta” ka timid shantii bikradood ee caqliga lahayd, kuwaas oo u sheegay in aanay lahayn saliid ay la wadaagaan, iyo in ay khasab tahay inay tagaan oo ay saliiddooda iibsadaan. Kala-soociddii nacasyada iyo kuwa caqliga leh waxay ka tagtay bikradihii caqliga lahaa “sida tiir-calameed buur dusheed, iyo sida calan taagan kur dusheed.” Fallaagadii bikradaha nacaska ah ee Oktoobar 22, 1844 waxay tusaale u ahayd fallaagadii 1863, waayo Oktoobar 22, 1844 wuxuu ahaa bilowgii sagaal iyo tobanka sannadood ee matalaya dhammaadka “toddobada wakhti” ee Laawiyiintii lix iyo labaatan. Wax badan ayaannu ka nidhaahnaa mawduucan, laakiin fallaagadii 1844 waxay ahayd nooc sii tilmaamaya fallaagadii 1863, waxayna calaamadisay barta lagu sameeyey miiska been-abuurka ah.

Cabsida ay la kulmaan bikradaha nacasyada ah waa cabsida lagu matalo marka bikradaha xigmadda leh dib loo soo nooleeyo oo ay cagahooda ku istaagaan. Markaas ayay goori goor tahay in laga soo noqdo niyad-jabkii July 18, 2020, waxa xigana ee dhici doona waa kor u qaadista samada loo koro ee ka dhacda sharciga Axadda. Markaas ayay tahay marka dhulgariir weynu dhaco.

Saacaddiisna waxaa dhacay dhulgariir weyn, oo tobankii meelood meel oo magaalada ah ayaa dumay, oo dhulgariirkaasna waxaa ku dhintay toddoba kun oo nin; kuwii hadhayna cabsi baa ku dhacday, oo ammaanna waxay siiyeen Ilaaha jannada. Hoogtii labaad waa dhammaatay; oo bal eeg, tii saddexaad si dhakhso ah bay u imanaysaa. Muujintii 11:13, 14.

Muujintii kow iyo tobnaad waxay tilmaamaysaa in intii lagu jiray Kacaankii Faransiiska qaybtii tobnaad ee magaalada ay dhacday, taariikhdaasna qarankii Faransiiska—qaran ka koobnaa laba geesood oo nebiyadeed oo lagu matalay Sodom iyo Masar—la afgembiyey. Labada gees ee Faransiiska waxay tusaale u yihiin labada gees ee Maraykanka.

Faransiisku si nebiyad ahaan ah wuxuu ka mid ahaa tobanka boqortooyo ee ku matala Roomaankii jaahilka ahaa Daanyeel toddobaad, sidaas darteedna meel tobnaad oo boqortooyada (magaalada) ka mid ah ayaa dhacday. Xaqiiq ahaan, tobanka gees ee Daanyeel toddobaad ee ugu dambayntii kuraasta dhulka ku fadhiisiiyey baabtiiska sannadkii 538, Faransiisku wuxuu ahaa boqortooyadii ugu horraysay ee dhistay baabtiiska. Isagoo ka mid ah tobanka quwadood ee Daanyeel toddobaad,

Faransiisku wuxuu astaan u yahay doorka bahalka dhulka leh laba gees ee Muujintii saddex iyo tobnaad. Maraykanku wuxuu dhammaadka u qabtaa baabtiiska isla shaqadii uu Faransiisku bilowgii qabtay. Maraykanku waa quwadda ugu sarreysa ee tobanka boqor ee matala Qaramada Midoobay, wuxuuna ku dhacaa dhulgariirka sharciga Axadda. Aayadahan si ka sii dhammaystiran ayaan uga hadli doonnaa maqaalka xiga.

Mid ka mid ah qodobbada aasaasiga ah ee maqaalkaani waa in uu yahay farriin dadka Ilaah cagahooda ku taagta, waayo Gargaareha iyaga cagahooda ku taaga wuxuu astaan u yahay saliidda, taas oo aan matalin Ruuxa Quduuska ah oo keliya, balse sidoo kale matasha isgaadhsiimaha Ilaah u soo diro dadkiisa. Farriinta Muujintii kow iyo tobnaad ee Muuse iyo Eliyaas cagahooda ku taagta ayaa sidoo kale lagu metelay ballankii Yeremyaah la siiyey.

Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad soo noqoto, markaasaan dib kuu soo celin doonaa, oo waad hortayda istaagi doontaa; oo haddaad waxa qaaliga ah ka soocdo waxa liita, waxaad ahaan doontaa sida afkayga oo kale; iyagu ha kuugu soo noqdeen, laakiinse adigu ha ugu noqon iyaga. Oo waxaan kaa dhigi doonaa dadkan hortooda derbi naxaas ah oo deyr leh; way kula diriri doonaan, laakiinse kaama adkaan doonaan; waayo, anigu waan kula jiraa inaan ku badbaadiyo oo aan ku samatabbixiyo, ayaa Rabbigu leeyahay. Oo waxaan kaa samatabbixin doonaa gacanta kuwa sharka leh, oo waxaan kaa furan doonaa gacanta kuwa cabsida leh. Yeremyaah 15:19–21.

Ishacyaahna wuxuu sameeyey isla baaqii markii uu yidhi, “Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Kan Quduuska ah ee reer binu Israa’iilow; Soo noqoshada iyo nasashada ayaad ku badbaadi doontaan.” Ishacyaahna wuxuu ku daray in “soo noqoshadu” ay la xidhiidhtay wakhtiga dib-u-dhaca ee masaalka, waayo, wuxuu qoray, “Sidaa daraaddeed Rabbigu wuu sugi doonaa inuu idiin roonaado, oo sidaa daraaddeed ayaa isaga kor loo qaadi doonaa inuu idiin naxariisto; waayo, Rabbigu waa Ilaah garsoor ah, oo waxaa barakaysan kuwa isaga suga oo dhan.”

Mudnaanta ah in la noqdo “afka” Ilaah, sida Yeremyaah lagu aqoonsaday, waa mudnaanta ah in Ilaah loogu hadlo wakhtiga ay Maraykanku “u hadlaan sida masduulaagii.” Erayada markaas ay dadka Ilaah ku hadli doonaan waa digniinta ka geesta calaamadda bahalkii baadariga. Ka qaybqaadashada dhaqdhaqaaqaas ammaanta leh waxay u baahan tahay in aynu soo noqonno.

Haddaad soo noqonaysid, Israa’iilow, ayaa Rabbigu leeyahay, xaggayga ku soo noqo; oo haddaad karaahyadaada indhahayga hortooda ka fogaysid, markaas ma aad warwareegi doontid. Oo waxaad ku dhaaran doontaa, Rabbigu waa nool yahay, run, caddaalad, iyo xaqnimo; oo quruumuhuna isaga ayay isku barakayn doonaan, oo isaga ayay ku faani doonaan. Waayo, Rabbigu wuxuu ragga dalka Yahuudah iyo Yerusaaalem ku leeyahay, Beertiinna aan la falin fala, oo qodxan dhexdiis ha ku beerina. Isu gudna Rabbiga, oo qalbiyadiinna buuryadooda ka fogeeya, kuwiinna ah ragga Yahuudah iyo dadka Yerusaaalem deggan, yaanay cadhadaydu dab oo kale u soo bixin oo u gubin iyadoo aan cidina demin karin, sharkii falimihiinna aawadiis. Yahuudah ka naadiya, oo Yerusaaalem ka dhex sheegta; oo waxaad tidhaahdaan, Buunka dalka ka dhawaajiya; qayliya, isu ururiya, oo waxaad tidhaahdaan, Isu soo wada urursada, oo aynu magaaloooyinka deyrarka leh galnee. Calanka xagga Siyoon u taaga; carara, hana joogsanina; waayo, xagga woqooyi ayaan masiibo ka keeni doonaa iyo

hallig weyn. Libaaxii wuxuu ka soo baxay hoygiisii cufnaa, oo baabbi'iyihii quruumaha jidkuu ku soo jiraa; meeshiisii ayuu ka soo baxay inuu dalkaaga cidla ka dhigo; oo magaalooyinkaagana waa la baabbi'in doonaa, iyadoo aan ciduna degganayn. Yeremyaah 4:1-7.

Laakiin Ruuxii Rabbiga ayaa ku soo degay Gidcoon, oo wuxuu afuufay buun; markaasaa Abiiceer laga soo ururiyey si ay isaga u raacaan. Oo wuxuu wargeeyayaal u diray dalka Manaseh oo dhan; kaasna isna waa laga soo ururiyey si ay isaga u raacaan. Oo wuxuu wargeeyayaal u diray Aasheer, iyo Sebulun, iyo Naftaali; markaasay u soo baxeen inay la kulmaan iyaga. Xaakinnada 6:34, 35.